

Fővárosi Ítéltábla

6.Pf.20.782/2022/4.

A Fővárosi Ítéltábla dr. Nagy Ádám egyéni ügyvéd (ügyvéd címe.) által képviselt I.r. felperes (I.r. felperes címe.) I. rendű, II.r. felperes (II.r. felperes címe.) II. rendű és III.r. felperes (III.r. felperes címe.) III. rendű felperesnek törvényes képviselő1 és törvényes képviselő2 törvényes képviselők által képviselt alperes alperes (alperes címe,) alperessel szemben kártérítés és sérelemdíj iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2022. október 27.napján meghozott 63.P.23.702/2020/39. számú ítélete ellen az alperes által 43. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I. rendű felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint, a II-III. rendű felpereseknek személyenként 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú perköltséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak e határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül 320.000 (háromszázhuszezer) forint fellebbezési illetéket az állami adó- és vámhatóság 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

[1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint néhai személy1 az I. rendű felperes férje, a II. és a III. rendű felperesek édesapja volt, aki egy háztartásban élt az I. és a III. rendű felperesekkel.

[2] személy1 2017. május 11. napján egy gyalogos-átkelőhelyen idegenhibás közlekedési balesetet szenvedett el, melynek következtében súlyosan megsérült a lábszára és a koponyája. Kórházi kezelését követően a 2017. október 20. napjától 2018. április 16-ig tartó időszakban napi egy óra ápolásra és 2 óra gondozásra szorult. 2018. április 16-án a katéterét eltávolították, ezt követően gondozása napi 2 órát igényelt.

[3] személy1 a balesetet megelőzően önellátó volt, a bevásárlást és a kisebb karbantartási munkákat, illetve a településen2 található telken a bevásárlást, a kisebb kerti munkákat végezte el. A balesetből eredően egészen a 2020. április 19. napján bekövetkezett haláláig a közepesnél gyengébb reflexekkel rendelkezett, állapotát a végtagi izmokban tónuscsökkenés, bal alsó végtagi izomsorvadás kísérte, a keresztcsont tájékán felfekvése volt, gyakori éjjeli vizeléssel és csökkent széklettartási funkciókkal küzdött. Bizonytalan, nehezített járását egy támbot segítette, az átlagosnál lassabb gondolkodás, kissé gyengébb emlékezet és végrehajtási funkciók, beszűkült érdeklődés jellemezte. Beszűkültek a családon kívüli kapcsolatai.

[4] A néhai ápolását és gondozását részben az I. rendű felperes végezte. A balesetet megelőzően az I. rendű felperes által elvégzett háztartási munkákat a baleset után, az I., a II. és a III. rendű felperesek közösen látták el.

[5] A balesetet okozó gépjármű üzemeltetője az alperesnél rendelkezett felelősségbiztosítással.

[6] Az I., a II. és a III. rendű felperesek a keresetükben kérték annak megállapítását, hogy az alperes megsértette a teljes, egész és egészséges családban éléshez való jogukat. Az I. rendű felperes 2.000.000 forint sérelemdíj, a II. és a III. rendű felperesek személyenként 1.000.000-1 000.000 forint sérelemdíj és ezen összegek után 2017. május 11. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamat megfizetésére kérték kötelezni az alperest. Vagyoni kártérítésként fejenként ápolás és gondozás jogcímén 628.797 forint és annak 2019. január 19-től a kifizetésig járó késedelmi kamata, háztartási és kerti kisegítő címén 143.216 forint és annak 2018. október 30. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamata, szakápolói és felügyeleti díj címén 91.633 forint és annak 2019. július 18. napjától a kifizetésig járó késedelmi kamata megfizetését igényelték.

[7] A felperesek a sérelemdíj iránti követelésük körében előadták, hogy a perbeli káreseménnyel okozati összefüggésben a hozzátartozójuknak egészségkárosodása következett be, emiatt gyökeresen megváltozott az életvitele. Kifejtették, hogy a közeli hozzátartozójuk életvitelének a súlyos egészségkárosodásra visszavezethető megváltozása miatt sérült az egészséges családban éléshez való joguk. Előadták, hogy az I. rendű felperes számára jelentős megterhelést jelentett a korábban önálló és önellátó férje ápolása-gondozása, fizikai segítése,

emellett túrnie kellett a néhai férje depresszív állapotát, ami lelkiileg megviselte. A korábbi mozgalmas életvitelüket meg kellett változtatniuk. A II. a III. rendű felperesek hivatkoztak arra, hogy mindkettőjük számára lelki megterhelést jelentett édesapjuk fizikai és lelki szenvedéseinek látványa, magánéletük mellett egy-két naponta felváltva látogatták és ápolták az édesapjukat a kórházban, majd az otthonában, hogy tehermentesítsék édesanyjukat. A II. rendű felperes vállalta, hogy az egészségügyi ellátásokra szállítja a néhait, és a II. és a III. rendű felperesekre hárult az is, hogy az édesapjukat kizökkentsék a lehangolt, depresszív állapotból, amelyet a baleset eredményeként kialakult egészségromlás okozott.

[8] Az alperes érdemi az ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Védekezése szerint nem igazolt, hogy a felperesek személyiségi joga olyan mértékben sérült volna, ami alapján sérelemdíjra tarthatnának igényt. A felperesek nem igazoltak olyan fokú hátrányt, amely alapot adhatna sérelemdíj megfizetésére. Összszerszerűségében a felperesek igényét eltúlzottnak találta.

[9] Az elsőfokú bíróság az ítéletében kötelezte az alperest, hogy fizessen meg az I. r. felperes részére 2.731.112 forintot, ezen összegből 2.000.000 forint után 2017. május 12. napjától, 496.263 forint után 2019. január 19. napjától, 143.216 forint után 2018. október 30. napjától, 91.633 forint után 2019. július 18. napjától a kifizetésig járó a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. A bíróság kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a II. r. felperes részére 1.731.112 forintot, és ezen összegből 1.000.000 forint után 2017. május 12. napjától, 496.263 forint után 2019. január 19. napjától, 143.216 forint után 2018. október 30. napjától, 91.633 forint után 2019. július 18. napjától a kifizetésig járó a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg III. r. felperes részére 1.731.112 forintot, és ezen összegből 1.000.000 forint után 2017. május 12. napjától, 496.263 forint után 2019. január 19. napjától, 143.215 forint után 2018. október 30. napjától, 91.633 forint után 2019. július 18. napjától a kifizetésig járó a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatot. Kötelezte továbbá az alperest, hogy fizessen meg a felperesek részére egyetemlegesen 309. 670 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg 560.163 forint állam által előlegezett költséget, valamint az államnak külön felhívásra 395.460 forint kereseti illetéket.

[10] Ítéletének indokolásában az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes a kötelező-felelősségbiztosításról szóló 2009. évi LXII. törvény (Kgfb.) szerinti helytállási kötelezettségét a perbeli balesettel összefüggésben felmerült károkért nem vitatta. A vagyoni kártérítés iránti igényeket részben találta alaposnak. A jogsértés megállapítása iránti kereseti kérelmet elutasította, mivel az alperes nem tanúsított olyan jogsértő magatartást, amely a felperesek tekintetében az alperessel szemben személyiségi jogvédelemre adhatna alapot.

[11] A sérelemdíjra vonatkozó döntését a Ptk. 2:43. § a) pontjára és a Ptk. 2:52. § (1), (2), (3) bekezdésére alapította. A felperesek sérelemdíj iránti igénye körében azt értékelte,

hogy a néhai balesetből eredő személyiségi jogsérelmével összefüggésben a felpereseket milyen immateriális hátrány érte. Elfogadta a beszerzett orvosszakértői vélemény megállapításait. Ez alapján figyelembe vette, hogy az I. a II. és a III. rendű felperesek a balesettel összefüggésben kialakult pszichés állapotuk miatt kezelésre nem szorultak. Az immateriális hátrányok között értékelte, hogy a néhai balesete a felpereseknek, különösen az I. rendű felperesnek megterhelést jelentő élethelyzetet okozott, mindennapjaik elnehezülését eredményezte. Az I. rendű felperes esetében ezt fokozta, hogy maga is súlyos megbetegedéssel küzdött, így a házastársa támogató jelenlétére szorult volna, amelyet a baleset következtében a néhai nem tudott nyújtani.

[12] Az I. rendű felperest ért sérelem körében figyelembe vette, hogy az I. rendű felperes a balesetet követő féléves időtartamban közepesen súlyos pszichés zavaron eset át, valamint azt, hogy rá hárult a korábban önellátó néhai gondozása - mindez fizikai és lelki megterhelést jelentett a számára, és viselni volt kénytelen a néhai balesetből eredő depresszív állapotát is. Ezen kívül jelentősen lecsökkentek a családi társas kapcsolatai, a korábbi mozgalmas életük megszűnt. A II. és a III. rendű felperesek tekintetében figyelembe vette, hogy az ő élethelyzetük is elnehezült, mindennapi életvitelük megváltozott, a néhai gondozása és ellátása köré rendeződött, az életminőségükben történt változások az ő esetükben enyhe, átmeneti pszichés zavart eredményeztek. A II. rendű felperessel kapcsolatban kiemelte, hogy az állapotában állandósult a készenléti állapot, a pszichés feszültségeivel, aggodalmaival és bizonytalanságával, a III. rendű felperesnél pedig a balesettel is összefüggően felerősödtek azok a pszichés labilitások, szorongásos pszichés stresszfactorok, amelyek alapvetően is a személyiségének részét képezték. Kiemelte a szakvéleményből, hogy a III. rendű felperes személyiségében az introverzív karakter attitűdök diszkrét mértékben tovább erősödtek, ennek mentén a pszichés feszültségek meghatározóvá váltak az állapotában.

[13] Az immateriális hátrányokat és az ár-érték viszonyokat figyelembe véve, a körülmények mérlegelése alapján az I. rendű felperes esetében 2.000.000 forint, a II. és a III. rendű felperesek esetében személyenként 1.000.000 forint sérelemdíj megítélését tartotta arányosnak az általuk elszenvedett sérelemmel, és ezen összegek után 2017. május 11. napjától késedelmi kamat megfizetésére is kötelezte az alperest. A perköltség viseléséről a Pp. 83. § (3) bekezdése alapján határozott.

[14] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést az ítélet részbeni megváltoztatása, elsődlegesen a sérelemdíj iránti kereseti kérelem elutasítása, másodlagosan az I. rendű felperesnek megítélt sérelemdíj összegének 500.000 forintra, a II. rendű felperesnek megítélt sérelemdíj 300.000 forintra, a III. rendű felperesnek megítélt sérelemdíj 200.000 forintra leszállítása érdekében. Kérte továbbá mellőzni az elsőfokú perköltség megfizetésére az alperest kötelező rendelkezést.

[15] Fellebbezésének indokolása szerint az elsőfokú bíróság jogszabálysértő módon értelmezte a Ptk. kártérítési felelősségre, illetve a sérelemdíjra, valamint a kompenzáció mértékének megállapítására vonatkozó szabályait, ezáltal a perköltség viselésére vonatkozó

jogsabályi rendelkezést is. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az ítéletében nem tért ki a balesetet elszenvedő hozzátartozó biztosítási eseményt megelőző egészségi állapotára, annak ellenére, hogy a szakértői vélemény ezt részletezte. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy személyl balesetkora (77 éves) nagyobb valószínűséggel, bár nem szükségszerűen bizonyos megbetegedésekkel jár. Az elsőfokú bíróság megalapozatlanul tekintette az idős szülőt a család legfőbb támaszának, miközben a II. és a III. rendű felperesek már nagykorúak voltak. Nem állapította meg azt sem, hogy a baleset legfeljebb részoki szereppel bírt a felperesek életére nézve, megalapozatlanul minden problémát a biztosítási eseménnyel magyarázott, mintha ez lenne a felperesek közvetett pszichés eredetű hátrányainak eredete. Figyelmen kívül hagyta, hogy csak azért a mértékért és közrehatásért, és abban az arányban jár a sérelemdíj, amennyire a baleset hatásai a személy életét valóban befolyásolták. A III. rendű felperes kapcsán kiemelte, hogy a biztosított felelőssége nem mosható össze a III. rendű felperes addigi életével, annak gondjaival. Megalapozatlan a családi, társas kapcsolatok jelentős lecsökkenésének megállapítása is, és az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta, hogy a néhai örült az unokáknak, a szakértők rögzítették nála a gyógyulás jeleit is. A telekre járás közös jellegére ellentmondó adatok merültek fel, ami érvelése szerint érinti a családi és társas kapcsolatokra vonatkozó elsőfokú bírósági megállapítás megalapozottságát is. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság nem értékelte, hogy a korábbi mozgalmas élet megszűnése inkább fiatalembereknel mondható el, míg a néhai és az I. rendű felperes idősebbek, a II. és a III. rendű felperesek pedig 50 év körüliek voltak a baleset bekövetkezésekor. Nem vette figyelembe azt sem, hogy a II. és a III. rendű felpereseknek van saját családjuk, ezért a szeretetet adni és éreztetni tudó személyi kör az unokákra tekintettel tágabb.

[16] Érvélese szerint a biztosítási esemény által nem sérült a felperesek egészséges családhoz való személyiségi joga. A baleset családot ért következményeit a családi funkciók megfelelően kiegyensúlyozták.

[17] Összességében a felperesek által elszenvedett pszichés hátrányok az okozati összefüggés közvetett jellegén túlmenően nem voltak olyan súlyúak, , amelyek a sérelemdíj megítélését indokolták volna. Az volt az álláspontja, hogy az elsőfokú bíróság által a felpereseknek megítélt sérelemdíj mértéke eltúlzott, különös tekintettel a kétséget kizáróan bizonyított tényekhez képest, ezért kérte annak leszállítását.

[18] A felperesek a fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozták. Álláspontjuk szerint az elsőfokú bíróság megalapozott döntést hozott. Kiemelték, hogy az elsőfokú bíróság azért csak az önellátás körében tett ténymegállapításokat, mert ennek a kérdéskörnek a vizsgálata képezte a per tárgyát, a néhai korábbi betegségei viszont a kártérítés mértékére nem voltak kihatással. Az elsőfokú eljárás során hosszas bizonyítás folyt a káreseményt megelőző és az azt követően kialakult állapotra, az igazságügyi orvosszakértői vélemény, a tanúk és a felperesek nyilatkozatai alátámasztották az elsőfokú ítéletben foglalt döntést. Hangsúlyozták, hogy az egészséges családban éléshez való jog akkor csorbul, ha a káresemény következtében rossz vagy rosszabb egészségi állapot alakul ki a károsult vonatkozásában a káresemény előtti állapothoz képest. Az elsőfokú bíróság nem tett említést arról, hogy a néhai a család legfőbb támasza lett volna. Az elsőfokú bíróság csak azokat a körülményeket értékelte a kár körében, amelyek valóban okozati

összefüggésben állnak a károkozó magatartással. Nincs jelentősége annak, hogy az I. rendű felperes és néhai férje közösen vagy egyedül utaztak-e családi telkükre, erre vonatkozóan az ítélet sem tartalmazott adatot. Az alperes figyelmen kívül hagyta, hogy a társas kapcsolatok megélése nem egyenlő a kiszolgáltatott, sérült, depresszív személy ellátásával. Az alperes általánosságban fogalmazott a felperesek életének aktivitásáról, a perben viszont a felperesek bizonyították, hogy konkrétan milyen aktív életet éltek. A szakvéleményből idézett megállapításokra is tekintettel az elsőfokú ítélet nem megalapozatlan, a sérelemdíj igényük sem volt eltúlzott.

[19] Az alperes fellebbezése nem alapos.

[20] Fellebbezés hiányában a Pp. 358. § (5) bekezdése alapján első fokon jogerőre emelkedtek az elsőfokú bíróság ítéletének az alperest vagyoni kártérítés megfizetésére kötelező, valamint a keresetet az alperes marasztalását meghaladóan elutasító rendelkezései. Ezért a Fővárosi Ítéltábla kizárólag az elsőfokú ítélet fellebbezett, az alperest sérelemdíj megfizetésére kötelező rendelkezéseit bírálta felül.

[21] A Fővárosi Ítéltáblának a fellebbezésben foglaltak alapján abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a felperesek jogosultak -e sérelemdíjra, illetve a sérelemdíj összegét az elsőfokú bíróság helyesen állapította-e meg.

[22] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, a tényállást kellő részletességgel feltárta, helyesen és megalapozottan, a szakvélemény és a tanúk vallomását okszerűen mérlegelve állapította meg. Az irányadó tényállás megváltoztatására, kiegészítésére a jogvita elbírálása érdekében nem volt szükség. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel kiemeli a Fővárosi Ítéltábla, hogy a lefolytatott bizonyítás eredményeként kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a felperesek maradandó fogyatékossgal járó balesetet szenvedett hozzátartozója a balesetet megelőzően önellátó volt. A tanúvallomásokon és az orvosszakértői véleményen túl a baleset bekövetkezésének körülményei is ezt támasztották alá: önállóan, szabályosan közlekedett gyalogosan, amikor elsodorta a balesetet okozó gépjármű. Az orvosszakértői vélemény fellebbezésben hivatkozott részletei alapján sem volt megállapítható, hogy a felperesek idős hozzátartozója nem a lábszártöréssel és koponyasérüléssel járó baleset miatt elszenvedett ágyhoz kötöttsége, mozgáskorlátozottsága, testi-lelki egészségi állapota, hanem valamely előzményi betegsége miatt szorult elhúzódó ápolásra, gondozásra. Az előzményi betegségeket ezért nem kellett az elsőfokú bíróságnak feltárnia és a tényállásban részleteznie. A tanúk a felperesek nyilatkozatait alátámasztották, hitelt érdemlően igazolták a felperesek balesetet megelőző életvitelének körülményeit és a balesetet követő változásokat. A telek látogatásának a módja a különböző időszakokban önmagában súlytalan körülmény, és az előadások valóságával szemben kétséget nem támasztott.

[23] A megállapított tényállás alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság döntésével és annak indokaival is lényegében egyetértett, a személyiségi jogsértésre vonatkozó indokolás kisebb kiegészítésével.

[24] A fellebbezésben foglaltakra tekintettel az alábbiakat emeli ki:

[25] A sérelemdíjra jogosultság feltétele a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése alapján az, hogy a nem vagyoni sérelmet szenvedett fél személyiségi jogsértelme megállapítható legyen. A családi élethez, annak zavartalanságához fűződő jog a kialakult és következetesen alkalmazott bírósági gyakorlat szerint olyan, a Ptk-ban nem nevesített személyiségi jog, amelyet a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése védelemben részesíti.

[26] A felperesek idős korú közeli hozzátartozója a megállapított tényállás és a beszerzett szakvélemény alapján olyan súlyos balesetet szenvedett, amely az addigi életminőségét, önálló életvitelét, testi-lelki egészségét jelentősen lerontotta, majd a rehabilitációja elhúzódott. A baleset következményeként hosszabb ideig ápolására, gondozására, segítségére szorult, mozgásában korlátozottá vált, hullámzó lelki egészsége, megrendült egészségi állapota a családi környezetét is megterhelte. A tanúvallomások is alátámasztották, de részben köztudomású tényként is elfogadható volt, hogy ez az állapot és a hosszabb időszak a legközelebbi családtagjaitól, a felperesektől fokozott helytállást követelt, életvitelük jelentős átalakítását, az együtt töltött idő minőségének megváltozását eredményezte. Az átmeneti pszichés megterhelést és az elsőfokú bíróság által értékelt egyéb kedvezőtlen változásokat a perben beszerzett szakvélemény is igazolta. Ezek a körülmények összességében elegendőek voltak annak megállapításához, hogy a baleset és annak következményei a balesetet szenvedett személy családjának, így a felpereseknek a megszokott életvitelét, életminőségét, a családi kapcsolatok megélését hátrányosan befolyásolta. A baleset – annak súlyosságára és következményeire tekintettel – a mindennapi élettel általában együtt járó kockázatokat, kellemetlenségeket meghaladóan, jelentős időtartamban és mértékben változtatta meg hátrányosan a felperesek családi életének mindennapjait. A baleset miatt ezért a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése alapján megállapítható volt a felperesek családi élethez, a családi élet zavartalanságához fűződő személyiségi jogának a megsértése. A Fővárosi Ítéltábla utal arra, hogy a személyiség lényegéhez tartozik a családi közösséghez tartozás, és az is, hogy a családtagok életüket zavartalanul, a megszokott családi életvitelt hátrányosan befolyásoló külső behatástól mentesen vezethessék, a család kialakult működésének megfelelően élhessék. A családtagok személyiségi jogát is sérti ezért az olyan egészségkárosító magatartás, amelynek a következtében jogosulatlan beavatkozás történik a családi élet és a családi szerepek kialakult rendjébe. A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezéssel összefüggően megjegyzi, hogy a Kúria újabb gyakorlata szerint (Pfv.III.20.775/2019/4.) az ítélezési gyakorlatban addig használt teljes, egészséges családban éléshez fűződő jog helyett helyesebb a személyiségi jogok körében az Alaptörvény VI. cikkében és a Római Egyezményben használt terminológiához igazodva a családi élethez fűződő jogként nevesíteni a fentiek szerint megsértett személyiségi jogot. A személyiségi jogsértés megnevezése a megsértett jog tartalmát, ezáltal a felperesek jogvédelmi igényének jogalapját és annak helyes elsőfokú bírósági elbírálását nem érintette.

[27] Az alperes helytállási kötelezettsége, a balesetet okozó gépjármű üzemtartójának veszélyes üzemi felelősségének alapja nem volt vitás, a felperesek bizonyították a balesetből eredően személyiségi joguk megsértését, így a Ptk. 2:52. § (1), (2) bekezdése alapján a személyiségi jogsértés jogkövetkezményeként sérelemdíjat követelhettek az alperestől. Bár a bírósági gyakorlat szerint a személyiségi jogsértésnek nem automatikus jogkövetkezménye a sérelemdíj (BH 2016.241.), az alperes nem hivatkozott olyan kivételes körülményre (pl. a nem vagyoni sérelem hiánya, más módon való kiküszöbölése, vagy csekély súlya), ami a perbeli esetben szükségtelenné vagy indokolatlanná tenné a sérelemdíjalkalmazását. A családtagok kölcsönös segítése, helytállása a közeli rokon ápolásában és az unokák jelenléte mérsékelhet bizonyos nem vagyoni hátrányokat, nem küszöböli ki azonban azt a sérelmet, hogy a felperesek a családi életüket nem az addig kialakított módon éltek, hanem azt a hosszabb ideig a baleset miatt segítségre szoruló hozzátartozójuk köré kellett rendezniük, érte kellett aggódniuk, nem pótolja az addigi közös élet elvesztett örömeit sem.

[28] Az elsőfokú bíróság a felpereseket megillető sérelemdíjak összegeit a bírósági gyakorlattal összhangban, az ár-érték viszonyok szem előtt tartásával, az okszerű mérlegelés keretei között, a jogsértés súlyát, a sértettekre gyakorolt hatását, következményeit a Pp. 279. § (1), (3) bekezdésének megfelelően értékelve, személyenként differenciálva határozta meg. A Fővárosi Ítéltábla a sérelemdíj összecsúszásának felülmérlegelésére ezért nem látott alapot. A fellebbezésben foglaltakra tekintettel kiemeli, hogy az elsőfokú bíróság nem tett olyan megállapítást, hogy a balesetet szenvedett személy a család motorja lett volna, nem értékelte a balesetet a felperesek pszichés állapota kialakulásának kizárólagos okaként, az ezzel kapcsolatos megállapításai a szakvéleményen alapultak. A balesetet követően lehetetlenné váló, korábbi közös élmények helyett az ápolás, gondozás szükségessége a családi társas kapcsolatok megélésének lehetőségeit és színtereit leszűkítette, ehhez képest súlytalan a társas kapcsolatok beszűkülésének vitatásával kapcsolatos fellebbezési érvelés. A II. és a III. rendű felperesek javára megítélt sérelemdíj összege nem a hozzájuk hasonló nem vagyoni sérelmet elszenvedett kiskorú gyermekek családi életére gyakorolt hatásához igazodik, hanem annál jelentősen alacsonyabb. Az I. és a II. rendű felperesek részére megítélt sérelemdíj összege az idős hozzátartozó által elszenvedett balesetéből és a hozzátartozó elhúzódó rehabilitációval együtt járó, őket ért és a szakértő által megállapított pszichés hatásaival, a családi életvitelük elnehezülésével és az egyéb nem vagyoni sérelmekkel arányos. Az unokák szeretete, az állapotjavulás megindulása, vagy az a körülmény, hogy a felperesek lelki egészségváltozásában természetes okok is szerepet játszottak, nem tette a megállapított sérelemdíjakat eltúlzottá.

[29] Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét – utalva annak helyes indokaira is – a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[30] Az alperes a másodfokú eljárásban pervesztes lett, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 83. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) bekezdése alapján marasztalta az alperest az ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltségben.

[31] A Fővárosi Ítéltábla a le nem rótt fellebbezési illetékről a Pp. 102. § (1) bekezdése alapján határozott.

[32] Tájékoztatja az alperest, hogy a fellebbezési illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé. Az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetni az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés e) pont].

Budapest, 2023. február 21.

dr. Lente Sándor s.k.
s.k.

dr. Istenes Attila s.k.

dr. Csóka István

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró